

Huvudman

Göteborgs kommun
grundskola@grundskola.goteborg.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Nygårdsskolan F-9 i Göteborgs kommun.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden hösten 2023 inlett en tillsyn av Nygårdsskolan F-9 i Göteborgs kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Nygårdsskolan F-9 följer gällande bestämmelser om extra anpassningar och särskilt stöd samt rätten till utbildning.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med lärare, personal i elevhälsan och rektor den 14 och 15 november 2023. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat utredningar om frånvaro och särskilt stöd samt åtgärdsprogram. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har begärt in och tagit del av en förteckning över elever från årskurs 4 till årskurs 9 som inte nådde kunskapskraven vårterminen 2023 och/eller riskerar att inte nå kunskapskraven höstterminen 2023. Utifrån förteckningen har Skolinspektionen hämtat in ett underlag bestående av senast gjorda utredningar

och åtgärdsprogram avseende nio elever. Av inhämtad dokumentation framgår bland annat följande. De elever som har åtgärder som utgör särskilt stöd har utredningar om behovet av särskilt stöd och åtgärdsprogram. I något fall är utredningen förhållandevis gammal men överlag baseras åtgärdsprogrammen på aktuella utredningar.

Lärarna uppger i intervju att det finns en samsyn på skolan kring arbetet med extra anpassningar och att de elever som behöver extra anpassningar får det. De extra anpassningarna dokumenteras i V-klass så att alla lärare kan ta del av en elevs extra anpassningar. Om extra anpassningar inte är tillräckligt för en elev gör de en anmälan till elevhälsoteamet (EHT). En utredning om behovet av särskilt stöd görs sedan av mentorn tillsammans med EHT. Enligt lärarna startar utredningen skyndsamt i de flesta fallen. Mentorn är ansvarig för uppföljning och specialpedagog för upprättande av nytt åtgärdsprogram. Uppföljning av åtgärdsprogrammen sker ungefär var åttonde vecka.

EHT uppger i intervju att skolan jobbar mycket med extra anpassningar på gruppnivå men även för enskilda individer och att de stöttar lärarna i olika forum som till exempel arbetslagsträffar. Om en elev behöver särskilt stöd lyfts det av lärarna till EHT. Rektor fattar därefter beslut vid elevhälsomöten om att en utredning ska starta. Sedan är det vanligtvis specialpedagog som ansvarar för utredningen. Arbetet ska gå skyndsamt. EHT säger att de har elever som behöver utredas och att de kan börja ganska omgående med utredningen, men det finns några på kö. De har en rutin på skolan som alla följer och arbetet flyter på bra. Åtgärdsprogrammen följs upp och utvärderas av mentor och specialpedagog regelbundet.

Rektor och biträdande rektor uppger i intervju att lärarna sätter in extra anpassningar och att EHT är behjälpliga med utformningen av de extra anpassningarna vid behov. Om extra anpassningar inte räcker anmäler lärarna det till EHT. Elevens behov lyfts då på elevhälsomöte av specialpedagog eller mentor. Under sittande möte beslutas sedan om en utredning om särskilt stöd ska påbörjas. Vanligtvis startar en utredning skyndsamt. När utredningen är klar fattar rektor beslut om att utarbeta åtgärdsprogram alternativt att inte utarbeta åtgärdsprogram beroende på vad utredningen visar.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 5 § skollagen (2010:800) framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygsriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt.

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygsriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt.

Av 3 kap. 9 § skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 §, i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 11 a §, eller i form av anpassad studiegång enligt 12 §.

Av 3 kap. 10 § skollagen framgår att för en elev i grundskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Skolan arbetar aktivt med och har tydliga rutiner för arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd. Utredningar görs skyndsamt i samverkan med vårdnadshavare och EHT, åtgärdsprogram upprättas och utvärderas regelbundet. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Rätten till utbildning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärarna uppger i intervju att om en elev har ogiltig frånvaro anmäls det i frånvarosystemet samma dag och ett sms går iväg till vårdnadshavare. Vanligtvis kontaktar då en vårdnadshavare skolan och återkopplar kring frånvaron. Lärarna berättar att det finns rutiner om en elev har fler än fem frånvarotillfällen, då ska de använda en blankett, och kontakta vårdnadshavare och ställa frågor. Blanketten gäller både ogiltig och giltig frånvaro, den lämnas sedan till biträdande rektor. Om en elev har över 20 procents frånvaro, då följs frånvaron upp av EHT och en frånvaroutredning startar för att skolan ska kunna ta reda på orsaken till elevens frånvaro. Lärarna säger att utredningar startas snabbt och att det finns systematik i arbetet med att motverka frånvaro.

EHT bekräftar vid intervju den process som lärarna beskrivit under sin intervju. Vidare berättar EHT att de gällande frånvaro utreder vad som är elevens hinder. Det kan röra sig om trivsel, kamrater eller svårigheter med ämne. Vårdnadshavarna får också berätta om vad de tror kan föranleda frånvaron. EHT beaktar även eventuella utredningar och kartläggningar som gjorts tidigare. Åtgärder för att komma till rätta med frånvaro kan vara att möta eleven i hemmet och skolans flexverksamhet är ett bra sätt att slussa tillbaka elever till skolan. Det finns flera goda exempel på elever som sakta men säkert ökar sin tid i skolan efter att åtgärder satts in.

Rektor och biträdande rektor berättar att de har en process där mentor först uppmärksammar om en elev har frånvaro, skolan har skapat en handgriplig rutin, med två blanketter. När en lärare upptäcker frånvaro, som gäller fem tillfällen eller över 20 procent, då tar mentor kontakt med elev och hemmet. Räcker inte det och frånvaron fortskrider så lyfter lärare med blankett två som då går det till elevhälsan och till rektor. Då startar en utredning av elevens frånvaro och samtidigt skickas en anmälan till huvudman samt en anmälan till socialtjänsten. Rektor berättar att en frånvaroutredning vanligtvis kan starta skyndsamt.

Rättslig reglering

Av 7 kap. 3 § skollagen och 2 kap. 18 § första stycket regeringsformen, framgår att alla barn som omfattas av den allmänna skolplikten har rätt till kostnadsfri grundläggande utbildning i allmän skola.

Av 7 kap. 19 a § skollagen framgår att om en elev har upprepad eller längre frånvaro från grundskolan ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen.

Av 7 kap. 22 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att eleverna i huvudmannens grundskola fullgör sin skolgång.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Skolan har en tydlig rutin för arbetet med frånvaro. Ogiltig frånvaro anmäls till vårdnadshavare samma dag och upprepad eller längre frånvaro utreds tillsammans med EHT och vårdnadshavare samt anmäls till huvudmannen. Ärendet ska därför avslutas även i denna del.

På Skolinspektionens vägnar

2023-12-12

2023-12-12

X Anna Hultgren

Beslutsfattare
Signerat av: Anna Hultgren

X Lars Gustafsson

Föredragande
Signerat av: Lars Gustafsson